

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"
Освітня програма	605 Прикладна лінгвістика
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	035 Філологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	605
Назва ОП	Прикладна лінгвістика
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.10 прикладна лінгвістика
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Висоцька Тетяна Миколаївна, Кобута Катерина Степанівна, Комарницька Оксана Іванівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	06.02.2023 р. – 08.02.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://195.88.72.94/assets/documents/2234/%D0%92%D0%86%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%A1%D0%9E%20035.pdf
Програма візиту експертної групи	https://195.88.72.94/assets/documents/5571/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0%20035.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Загальне враження від ОП «Прикладна лінгвістика» за спеціальністю 035 Філологія є позитивним. Аналіз документів, долучених до акредитаційної справи, відомостей, додатково наданих експертам, інформації, оприлюдненої на сайті Університету і кафедри прикладної лінгвістики, а також фактів щодо організації освітнього процесу за програмою, зібраних під час дистанційної акредитаційної експертизи, дає змогу ЕГ стверджувати, що освітня діяльність за ОП «Прикладна лінгвістика» відповідає критеріям оцінювання якості 1-9 на рівні В, а виявлені експертною групою слабкі сторони у своїй сукупності не є суттєвими, не перешкоджають успішній реалізації програми, натомість визначають перспективи для її подальшого вдосконалення. Освітня програма спроектована відповідно до запитів зовнішніх і внутрішніх стейкхолдерів, цілі та програмні результати навчання визначені чітко, відповідають місії і стратегії ЗВО. Тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевий та регіональний контекст враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання. ОП та окремі освітні компоненти за обсягом відповідають вимогам законодавства, дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН; структура ОП є чіткою, дотримано логічну послідовність та зв'язки між ОК. Простежується повна відповідність змісту ОП визначеній предметній області. Наявний чіткий механізм формування індивідуальної освітньої траєкторії. Зміст практичної підготовки здобувачів віддзеркалює сучасні вимоги ринку праці, дає можливість здобути фахові і загальні компетентності. Набуті здобувачами соціальні навички відповідають заявленим програмою цілям. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими, зрозумілими та доступними, ураховують особливості ОП. Здобувачі беруть активну участь в програмах міжнародної академічної мобільності, урахування результатів навчання за якими регламентовано відповідною нормативною базою ЗВО. Широкий спектр форм і методів організації освітнього процесу сприяє досягненню цілей і програмних результатів навчання. Пріоритетними є застосування студентоцентрованого підходу та дотримання принципів академічної свободи, академічної доброчесності. Форми і методи навчання і викладання за ОП відповідають принципу "fitness for purpose". ОП оновлюється на основі наукових досягнень і сучасних практик у тісній взаємодії з експертами галузі. Процедура контролю і оцінювання навчальних досягнень є унормованою та відкритою. Успішній реалізації ОП сприяє якісно підібраний науково-педагогічний склад із відповідними академічними і професійними кваліфікаціями, а також ефективна система засобів стимулювання професійного розвитку викладацького складу. Фінансові, матеріально-технічні ресурси, розвинена інфраструктура, підтримка здобувачів із особливими освітніми потребами сприяє досягненню цілей, завдань, ПРН ОП. В Університеті, зокрема, у контексті аналізованої ОП, налагоджено дієву внутрішню систему забезпечення якості освіти.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Цілі ОП повною мірою корелюють з її предметною областю, спеціальністю, відповідають місії та стратегії ЗВО. ПРН визначаються з урахуванням сучасних потреб ринку праці, тенденцій розвитку спеціальності, галузевого та регіонального контексту. Урахування потреб та інтересів різних груп стейкхолдерів під час формулювання цілей та ПРН за ОП здійснюється систематично, зокрема позитивною практикою є включення до робочої групи ОП здобувача вищої освіти. ОП має чітку, збалансовану за змістом структуру. ОК ОП повною мірою відповідають предметній області спеціальності і дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН. ОП забезпечує належний рівень сформованості соціальних навичок здобувачів, які відповідають цілям ОП і сучасним вимогам ринку праці. Формування індивідуальної освітньої траєкторії має багатовекторну систему. Прикладне спрямування ОП відображене у різних видах практичної підготовки здобувачів, зосереджених на отриманні необхідних практичних навичок і фахових компетентностей. Правила прийому на навчання за ОП є чіткими, логічними, зрозумілими та доступними, враховують особливості ОП. Активна участь здобувачів у програмах міжнародної академічної мобільності здійснюється на регулярній основі, процедурні аспекти якої урегульовано відповідною нормативною базою ЗВО. Форми та методи навчання дозволяють забезпечити ПРН, окреслені в ОП, та відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Детальна інформація щодо цілей, змісту та ПРН, критеріїв оцінювання у формі РПНД розміщена у вільному доступі на сайті ЗВО. НПП та здобувачі забезпечені належними умовами для успішної наукової діяльності під час реалізації ОП. Зміст ОК оновлюється з урахуванням сучасних вимог до викладання. ЗВО здійснює послідовну політику щодо інтернаціоналізації. Процедури контролю і оцінювання навчальних досягнень унормовані і відкриті. Система добору викладачів є прозорою та публічною. Міжнародна співпраця ЗВО, а також засоби матеріального заохочення стимулюють НПП до професійного розвитку для реалізації персональної траєкторії кар'єрного зростання. У ЗВО діє політика повноцінної та всебічної підтримки МТБ. Здобувачі та НПП мають безкоштовний доступ до репозитарію, наукометричних баз; поповнення навчально-методичної літератури бібліотеки дуже часто відбувається з ініціативи кафедри. Для ОП "Прикладна лінгвістика" є окрема бібліотека. ЗВО максимально сприяє створенню всіх умов для здобуття вищої освіти особам з особливими освітніми потребами, до надання освітніх послуг яким залучені й НПП ОП. ЗВО пропонує широкий вибір спортивного дозвілля для здобувачів, забезпечує безкоштовний доступ до спортивних ресурсів. Розроблення, моніторинг та періодичний перегляд ОП здійснюється шляхом скоординованої взаємодії зовнішніх і внутрішніх стейкхолдерів. ЗВО своєчасно забезпечує публічною інформацією на офіційному сайті про ОП (включаючи її цілі, очікувані РН та ОК) в обсязі, достатньому для інформування заінтересованих сторін.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони: Обсяг літературознавчого контенту в межах ОК6 Лінгвокраїнознавство, ОК17 Порівняльна стилістика англійської та української мов, ОК19 Основи наукових досліджень не є вичерпним задля досягнення ПРН 13. РПНД окремих ОК (ОК22, ВК1) містять технічні невідповідності. Силабуси дисциплін, запропонованих на вибір у категорії ВК2 Українські студії, мають практично ідентичне змістове наповнення. Обсяг навчального часу, відведеного на самостійну роботу за ОК15, ОК17, ОК18, ОК20, перевищує вимоги, встановлені Положенням про самостійну роботу студентів в ХАІ. Відсутня практика визнання РН, отриманих у неформальній освіті. Анкетування щодо рівня задоволеності навчанням має загальний характер і не дозволяє отримати зворотній зв'язок щодо окремого ОК. Слабка взаємодія кафедри з Науковим студентським товариством ХАІ. Робота з популяризації академічної доброчесності проводиться виключно випусковою кафедрою в межах навчальних занять. Залучення роботодавців до проведення занять не має системного характеру. Недостатньо формалізована процедура вирішення конфліктних ситуацій. Слабке залучення ОСС до перегляду та моніторингу ОП. На сайті у рубриці "Громадське обговорення ОП і компонентів" не вказано адресу, на яку можна надсилати відгуки та пропозиції щодо ОП. Рекомендації: Гаранту ОП, НПП, які забезпечують реалізацію ОП: під час наступного перегляду РПНД збільшити обсяг літературознавчих тем у межах ОК 6, ОК19 та ОК17; до вересня 2023 р. привести у відповідність до ОП і НП РПНД ОК22, ВК1; до червня 2023 р. урізноманітнити перелік і усунути змістове дублювання дисциплін у категорії ВК2; привести у відповідність до Положення про самостійну роботу студентів в ХАІ обсяг навчального часу, відведеного на самостійну роботу для ОК15, ОК17, ОК18, ОК20; провести зі здобувачами за ОП інформативні заходи з питань участі в актуальних програмах неформальної освіти. Починаючи з II семестру 2022-2023 н.р. проводити анкетування здобувачів щодо кожного ОК безпосередньо після його вивчення. Гаранту ОП протягом поточного року налагодити співробітництво з Науковим товариством студентів, аспірантів та молодих учених ХАІ та запропонувати ввести представника наукового гуртка кафедри до складу його координаційної ради. Починаючи з 2023-2024 н.р. проводити щорічні загальноуніверситетські заходи з популяризації академічної доброчесності з застосуванням практик Міжн. центру академ. доброчесності. Гаранту ОП з II семестру 2022-2023 н.р. надати можливість роботодавцям раз на квартал виступати перед здобувачами з лекціями щодо актуальних секторальних питань. Під час чергового перегляду складу студентської профспілки гаранту внести пропозиції щодо введення до її складу здобувачів ОП та систематично долучати делегата студ. активу до перегляду ОП. До травня 2023р. виокремити на сайті ХАІ інформативний блок з алгоритмом дій на випадок конфлікту та зазначити контакти відповідальних осіб; додати у рубриці "Громадське обговорення ОП" електронну адресу для надсилання відгуків та пропозицій.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОП «Прикладна лінгвістика» має чітко визначені цілі, що передбачають підготовку фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології/ прикладної лінгвістики, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, а саме: формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь та навичок для застосування у професійній діяльності, пов'язаній з аналізом, створенням, перетворенням, перекладом та опрацюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів (як із науково-дослідною, критично-аналітичною, так і з прикладною метою); організації успішної комунікації різними мовами (що вивчаються); застосування сучасних інформаційних технологій для обробки текстів природної мови та створення електронних словників/ термінологічних баз, насамперед в аерокосмічній галузі. Цілі ОП корелюють з місією та стратегією університету, визначеними у «Стратегії розвитку ХАІ на 2020-2030 роки» (<http://surl.li/kttq>), Статуті ХАІ (<http://surl.li/ylwe>), які спрямовані на розвиток аерокосмічної галузі в Україні та в світі шляхом підготовки висококваліфікованих фахівців, проведення наукових досліджень у відповідних галузях, забезпечення конкурентоздатності випускників на світовому ринку праці за умови постійного аналізу його вимог, трендів в наукових дослідженнях; розвиток самоврядування, інновацій в освітній і науковій діяльності, програм міжнародного співробітництва й академічної мобільності; дотримання принципів студентоцентрованого освітнього процесу. Це неодноразово було підкреслено на зустрічах із керівником та менеджментом ЗВО, гарантом, адміністративним персоналом та ін. Особливість ОП розробники вбачають у поглибленому вивченні іноземної мови з подальшою підготовкою до міжнародної сертифікації на рівень B2-C1 (FCE, CAE); вивченні вузькогалузевого перекладу англійських/україномовних текстів в аерокосмічній галузі; застосування у навчанні широкого діапазону пошукових систем для відбору та аналізу фактичного аутентичного англійського матеріалу з галузі авіа та ракетобудування для створення баз даних з подальшим використанням з метою укладання вузькогалузових словників та ін. Розробники також підкреслюють спрямованість програми на практичну діяльність випускника, що передбачає отримання навичок професійного перекладу із застосуванням сучасних CAT-систем для підвищення якості перекладу, зокрема в галузях, що є предметом зацікавленості потенційних роботодавців (патентні матеріали в області інтелектуальної власності та в сферах менеджменту та ІТ); вивченні дисциплін, що складають предметну

область вузькогалузевого авіаційного перекладу, загального машинобудування та IT-сфери, що безпосередньо відповідає місії та стратегії ЗВО; а також отриманні здобувачами достатніх технічних знань та soft-skills для забезпечення широкого спектра діяльності на провідних підприємствах авіаційної/ машинобудівної галузей та IT-компаній.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Під час онлайн-зустрічей з представниками різних фокус груп, а також за результатами аналізу відповідної документальної бази ЕГ з'ясувала, що потреби та інтереси заінтересованих сторін враховуються під час формулювання цілей та програмних результатів навчання за ОП. Так, позиції здобувачів вищої освіти та випускників за аналізованою програмою вивчаються під час опитувань, які проводяться у рамках моніторингу якості вищої на рівні університету в цілому (<http://surl.li/arese>), та кафедри прикладної лінгвістики зокрема (<http://surl.li/erxpk>). ЕГ ознайомила з результатами таких анкетувань та документами, які засвідчують їх подальший аналіз та кроки щодо врахування рекомендацій здобувачів і випускників (завантажено в систему НА). Результати опитувань свідчать про доволі високий ступінь оцінки програми здобувачами та випускниками і демонструють ретельний підхід до процесу аналізу і вдосконалення ОП. Здобувач вищої освіти за програмою входить до складу робочої групи (групи супроводу) ОП, що унормовано пунктом 3 Положення про розроблення та модернізацію освітніх програм ХАІ (<http://surl.li/ovhy>). Це дає можливість представити і врахувати думку студентства під час обговорення, перегляду і затвердження нових редакцій освітніх програм, про що розповіли під час онлайн-зустрічей з членами ЕГ здобувачі, зокрема, й сама член робочої групи ОП з числа студентства, Софія Гладка. Залучення роботодавців до формування цілей і програмних результатів навчання здійснюється різними способами: участь у засіданнях кафедри, на яких обговорюється ОП; удосконалення цілей і змісту робочих програм навчальних дисциплін, зокрема, за рекомендацією представництва міжнародної IT компанії Relevant Research Inc в Україні Wiser Brand до програми ОК 18 Англійська мова для ділового спілкування додано розділ з «E-commerce» як розповсюджений напрямок діяльності сучасних IT компаній; участь роботодавців у розробці курсу з авіаційної термінології та написанні навчального посібника з авіаційної термінології за освітнім компонентом ОК 11 «Авіаційна термінологія (базовий курс для студентів-лінгвістів); залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу (<https://k703.khai.edu/page28182391.html>); надання роботодавцями ОП своїх відгуків-рецензій, зокрема, міжнародними компаніями Wiser Brand, ТОВ МСП ІНТЕРНЕТШІЛД; укладання угод про співпрацю (<https://k703.khai.edu/projects>); надання роботодавцями відгуків про проходження практики здобувачами ОП «ПЛ» та ін. Урахування позицій представників академічної спільноти здійснюється на засадах співпраці з НПП споріднених кафедр університету, споріднених кафедр інших ЗВО; анкетування учасників академічної спільноти; обговорення ОП на засіданнях Вченої ради Університету, факультету та на засіданнях кафедри (зокрема, рекомендації НПП кафедри було враховано під час уточнення формулювань ФК7, ФК8, ПРН6, ПРН7).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Урахування тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту у цілях та програмних результатах навчання за ОП забезпечується, головним чином, завдяки системному залученню до формування освітньої програми роботодавців, експертів галузі, професіоналів-практиків, випускників. Зміст ОП демонструє відповідність ОК визначеній спеціальності 035 «Філологія» загалом та, зокрема, спеціалізації 035.10 «Прикладна лінгвістика» у багатоаспектному вимірі. Попит на фахівців з глибоким знанням іноземних мов, водночас обізнаних з основами програмування та комп'ютерної техніки, web-дизайну, сучасних інформаційних технологій в обробці природної мови, був врахований під час формулювання цілей та програмних результатів навчання (ПРН1, 2, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 16, 17, 18 та ін.) Окрім того, до переліку ОК за програмою входять дисципліни, які забезпечують спеціальні компетентності в авіаційній галузі, яка є однією з найбільш пріоритетних у Харківському регіоні, та передбачають отримання знань в галузі складання й удосконалення авіаційних словників, створення термінологічної бази авіаційної галузі (ОК7, ОК11, ОК14, ОК16), а також забезпечують готовність випускників до перекладацького супроводу аерокосмічної і науково-технічної галузі (ОК3, ОК13, ОК15, ОК20, ОК24 та ін). Регіональний і галузевий контексти також чітко простежуються у виборі тем курсових робіт здобувачів. Основні тенденції розвитку ринку праці враховано також на підставі взаємодії з Відділом сприяння працевлаштуванню студентів і випускників ХАІ (<http://surl.li/kvjs>). Аналіз опитувань випускників та їх відповіді під час спілкування з ЕГ свідчать про широкі можливості працевлаштування після завершення навчання за ОП. Онлайн-зустрічі з роботодавцями підтвердили, що випускники цієї ОП дійсно затребувані і конкурентноздатні на ринку праці, оскільки мають належну ґрунтовну теоретичну та практичну підготовку, особливо в контексті поєднання глибоких знань у лінгвістичній, перекладацькій, технічній і IT галузях. Урахування вітчизняного та закордонного досвіду реалізації ОП відбувається шляхом аналізу освітніх програм українських ЗВО за спеціалізацією «Прикладна лінгвістика» (ХНУ ім. В.Н. Каразіна, Національний університет кораблебудування ім. Адмірала Макарова, Національний університет «Львівська політехніка», НТУ«Харківський політехнічний інститут»), а також аналогічних освітніх програм закордонних закладів вищої освіти (Університет Рідинг (Великобританія), Бірбек-коледж Лондонського університету (Великобританія), Варшавський університет (Польща), Університет Тренто, (Італія), Портландський університет, Університет Олд Домініон, Університет Пентейт (США) та ін.). ЕГ під час відкритої зустрічі, спілкування з гаранткою переконались в активній взаємодії і співпраці з

представниками академічної спільноти, експертами галузі, які задіяні до реалізації аналогічних ОП у інших ЗВО України, що також підтверджується відповідними протоколами спільних засідань кафедр.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Освітня програма загалом дозволяє досягти результатів навчання передбачених Стандартом вищої освіти України зі спеціальності 035 Філологія для першого (бакалаврського) рівня (наказ Міністерства освіти і науки України від 20 червня 2019 року № 869). Аналіз звіту про самооцінювання, чинної ОП, ЗК, ФК, ПРН, структурно-логічної схеми, матриць відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми, змістовного наповнення ОК, звітної документації з практик виявив, що ОП «Прикладна лінгвістика» загалом дозволяє досягти результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти, які забезпечуються цілями, що полягають у підготовці висококваліфікованих фахівців, які володіють теоретичними знаннями і прикладними навичками, здатні вирішувати дослідницькі та складні завдання у галузях філології, перекладу, прикладної лінгвістики, насамперед з урахуванням специфіки аерокосмічної галузі, з використанням інформаційних та комунікаційних технологій. Вимоги Стандарту вищої освіти відображають інтегральна компетентність, ЗК 1-13, ФК 1-12, ПРН 1-19, сформульовані відповідно до стандарту й конкретизовані в контексті особливостей цієї програми. Для забезпечення ПРН 13 освітньою програмою не передбачено окремої літературознавчої дисципліни, однак досягнення цього результату навчання згідно матриці відповідності ОП передбачено за рахунок вивчення ОК 6 Лінгвокраїнознавство, ОК 17 Порівняльна стилістика англійської та української мов, ОК 19 Основи наукових досліджень (КР). За результатами спілкування з роботодавцями, випускниками, НПП, експертами галузі та ретельного аналізу відповідної документальної бази за ОП ЕГ дійшла висновку, що з урахуванням сучасних вимог ринку праці, галузевого та регіонального контексту, специфіки предметної області ОП Прикладна лінгвістика, досягнення ПРН 13 за рахунок синтезу вищенаведених дисциплін замість окремих літературознавчих ОК є цілком доцільним. Менше з тим ЕГ вважає доречним розширення обсягу літературознавчого контенту у межах ОК 6, ОК 19 та ОК 17 під час чергового перегляду й розробки робочих програм навчальних дисциплін.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильні сторони: цілі ОП повною мірою корелюють з предметною областю освітньої програми, її спеціальністю, відповідають місії та стратегії Університету; програмні результати навчання визначаються з урахуванням сучасних потреб ринку праці, тенденцій розвитку спеціальності, галузевого та регіонального контексту; спостерігається активна співпраця у напрямку покращення ОП з представниками академічної спільноти, експертами галузі, які задіяні до реалізації аналогічних ОП у інших ЗВО України; урахування потреб та інтересів різних груп стейкхолдерів під час формулювання цілей та програмних результатів навчання за ОП здійснюється систематично, зокрема позитивною практикою є включення до робочої групи ОП здобувача вищої освіти, що носить не формальний, а реальний характер.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабка сторона: з огляду на специфіку предметної області ОП, урахування вимог ринку праці, траєкторії працевлаштування випускників та ін. факторів досягнення ПРН 13 забезпечується за рахунок синтезу відповідних тем в межах ОК 6 Лінгвокраїнознавство, ОК 17 Порівняльна стилістика англійської та української мов, ОК 19 Основи наукових досліджень (КР) замість окремих літературознавчих ОК, що ЕГ вважає цілком доцільним в контексті цієї ОП. Однак обсяг літературознавчого наповнення вищезгаданих ОК не є вичерпним задля досягнення ПРН 13, який є частиною нормативного змісту підготовки здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврський) рівнем за спеціальністю 035 «Філологія» відповідно до чинного Стандарту. Рекомендація: з метою повного досягнення ПРН 13 під час чергового перегляду й розробки робочих програм навчальних дисциплін збільшити обсяг літературознавчого контенту у межах ОК 6, ОК 19 та ОК 17 викладачам, які відповідають за їх реалізацію. Оскільки відповідно до Положення про формування робочої програми навчальної дисципліни в ХАІ усі РПНД на новий навчальний рік створюються/ переглядаються наприкінці поточного навчального року, рекомендуємо дотримуватись таких термінів урахування рекомендацій: ОК 6, ОК 19 – до кінця червня 2023 року, ОК 17 – до кінця червня 2025 року.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ЕГ дійшла висновку про відповідність ОП визначеному критерію на рівні В. Освітня програма спроектована відповідно до запитів зовнішніх і внутрішніх стейкхолдерів, цілі та програмні результати навчання визначені чітко, відповідають місії і стратегії ЗВО. Тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевий та регіональний контекст були ураховані під час формулювання цілей ОП та програмних результатів навчання, визначених відповідним Стандартом. Слабка сторона не перешкоджає досягненню заявлених цілей ОП і підлягає усуненню в робочому порядку.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП «Прикладна лінгвістика» загалом становить 240 кредитів ECTS, що відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII щодо організації першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (розділ II ст. 5) та корелює із обсягом освітньої програми у кредитах ECTS на базі повної загальної середньої освіти, прописаним у Стандарті вищої освіти за спеціальністю «Філологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Обсяг вибіркового компонента становить 61 кредит ECTS, що складає понад 25% від загального обсягу і відповідає нормам законодавства щодо навчального навантаження для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Обсяг освітніх компонентів, спрямованих на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю «Філологія» першого (бакалаврського) рівня, становить понад 70%. Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів у кредитах ECTS загалом відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти за спеціальністю.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

За результатами аналізу змісту ОП, а також опитування представників різних фокус-груп під час дистанційної експертизи ЕГ переконалась, що ОП має чітку структуру, яка є збалансованою за змістом та в контексті загального часу навчання. ОП містить загальну інформацію, мету, характеристики програми, визначає перелік компетентностей (інтегральна, загальні, фахові) випускника, перелік ОК та логічну послідовність їх вивчення, опис запланованих РН, форми підсумкового контролю та атестації здобувачів, відомості щодо придатності випускників до працевлаштування та подальшого навчання, специфічні характеристики інформаційного, навчально-методичного, кадрового та матеріально-технічного забезпечення, національної та міжнародної кредитної мобільності. Матриці відповідності демонструють повне забезпечення обов'язковими освітніми компонентами ОП програмних компетентностей та результатів навчання. Відповідно до п.1.3. Положення про формування робочої програми навчальної дисципліни в ХАІ (<http://surl.li/ktjt>) робочу програму навчальної дисципліни розробляє кафедра для кожного ОК на основі Стандартів вищої освіти щодо підготовки фахівців відповідно до ОП й семестрового НП на поточний навчальний рік. Набуття загальноосвітніх компетентностей забезпечується переважним чином за рахунок освітніх компонентів, винесених у вибіркового комплексу, що забезпечує соціальні навички: ВК1 Історія за вибором, ВК2 Українські студії, ВК3 Мовні компетентності, ВК4 Правова компетентність, ВК5 Формування системного наукового світогляду, ВК6 Розвиток комунікацій. ЕГ з'ясувала, що незважаючи на вибірковість, ОП обов'язково забезпечує формування загальноосвітніх компетентностей і ПРН за рахунок пропонування для вибору кількох різних ОК (блоків), які спрямовані на досягнення одного й того ж програмного результату навчання і відповідної компетентності. Аналіз РПНД обов'язкових ОК, які забезпечують функціонування ОП, формування загальних, фахових компетентностей і досягнення програмних результатів навчання містить певні технічні невідповідності: в ОП вказано, що ОК 22 «Навчальна практика» забезпечує ФК 8, а в робочій програмі цієї дисципліни цього не зазначено. ВК 1 (Історія науки і техніки, Історія та культура України) вивчаються за НП 2022 року і передбачають 5 кредитів відповідно до НП і анотацій дисциплін, в той час як в РПНД цих ОК, представлених за відповідними покликаннями (<http://surl.li/eskfe>), зазначено, що на вивчення цих дисциплін за ОП Прикладна лінгвістика передбачено 3 кредити, окрім того ці РПНД не оновлені в поточному навчальному році.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

На підставі аналізу змісту ОП, у тому числі визначених компетентностей і ПРН, вивчення контенту обов'язкових і вибіркового ОК, які забезпечують їх формування, а також за результатами інтерв'ювання внутрішніх та зовнішніх

стейкхолдерів, ЕГ встановила, що зміст ОП узгоджується із предметною областю спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації 035.10 Прикладна лінгвістика. Заявленими в ОП об'єктами вивчення є феномен мови у його багатоаспектних вимірах (ОК 1, ОК 2, ОК 3, ОК 6, ОК 10, ОК 19, ОК 16, ОК 17), сфера науково-технічного та вузькогалузевого перекладу, зокрема в аерокосмічній галузі (ОК 3, ОК 13, ОК 7, ОК 10, ОК 15, ОК 19, ОК 20), термінотворення (ОК 11, ОК 14, ОК 10, ОК 19, ОК 16), комп'ютерна обробка інформації (ОК 8, ОК 9, ОК 21, ОК 12, ОК 15), використання інформаційних технологій для обробки текстів природної мови (ОК 5, ОК 21, ОК 10, ОК 15, ОК 19, ОК 16), міжособистісна, міжкультурна та масова комунікація в усній і письмовій формі (ОК 1, ОК 2, ОК 19, ОК 18, ОК 17) та ін. Зміст ОК 22, 23, 24, які забезпечують практичну підготовку здобувачів, також відповідають визначеним ОП спеціальності й спеціалізації. Варіативна складова освітньої програми включає комплекс дисциплін, спрямований на формування соціальних навичок, який забезпечує опанування і поглиблення загальних компетентностей та результатів навчання, що відповідають вимогам стандарту спеціальності; вибірковий блок дисциплін MINOR, за рахунок яких здобувач також може поглибити рівень своєї професійної підготовки; загальноуніверситетський блок, в якому дисципліни для вибору пропонують кафедри Університету або інші підрозділи відповідно до напрямів своєї діяльності. Зміст освітніх компонентів за програмою передбачає опанування здобувачами загальнонаукових та спеціальних філологічних методів аналізу мовних одиниць, методики дослідження мови і літератури, аналізу й обробки природномовної інформації, методів прикладної лінгвістики, інформаційно-комунікативні технології та ін., що забезпечується у тому числі й завдяки використанню сучасного інформаційно-комунікаційного обладнання (комп'ютерне, мережеве та програмне забезпечення, мультимедійні засоби, системи опрацювання текстової та аудіо-візуальної інформації). Результати опитувань здобувачів свідчать про високий рівень задоволеності (понад 95 відсотків) змістом і набором дисциплін, передбачених ОП.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Здобувачі вищої освіти за ОП мають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через: 1) індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі 61 кредит ЄКТС, що становить 25,4 % від загального обсягу ОП, що відповідає п. 15 ч. 1 статті 62 Закону України «Про вищу освіту»; 2) вільний вибір тем і наукових керівників курсових робіт; 3) самостійний вибір баз практики; 4) зарахування результатів участі здобувачів у програмах академічної мобільності та неформальної освіти; 5) самостійну роботу студентів, участь в конференціях, конкурсах, факультативах, гуртках. Процедури формування переліку, вибору та подальшого вивчення здобувачами вибіркового навчального плану у межах, передбачених ОП та НП, порядок формування індивідуального навчального плану студента, а також здійснення контролю за результатами навчання за вибраними дисциплінами унормовані Положенням про забезпечення права студентів на вибір навчальних дисциплін і порядок формування індивідуального навчального плану студента в ХАІ (<http://surl.li/qlbm>). Студенту пропонується сформулювати індивідуальну освітню траєкторію шляхом обрання дисциплін із: вибіркового комплексу, що забезпечує соціальні навички (soft skills) (26 кредитів); блоку дисциплін професійного спрямування MINOR, які можуть збільшуватися і поновлюватися за рішенням галузевої НМК (20 кредитів); загальноуніверситетського блоку, в якому дисципліни для вибору пропонують кафедри Університету або інші підрозділи відповідно до напрямів своєї діяльності або наукових шкіл (15 кредитів). Завідувачі кафедр, які пропонують вибіркові дисципліни, забезпечують підготовку відповідних РПНД/силабусів, які розміщено у відповідних категоріях сайту Університету (<http://surl.li/euhnc>), а також у системі Ментор. Окрім того, за результатами спілкування з представниками різних фокус-груп ЕГ з'ясувала, що процедури вибору дисциплін є зрозумілими для здобувачів у контексті переліку, змісту вибіркового ОК та самої процедури вибору. Після ознайомлення із запропонованим переліком вибіркового ОК та їх змістом здобувачі шляхом написання відповідної заяви або за допомогою програми «Пілот» (у 2021-2022 навчальному році), здійснюють вибір щодо вивчення навчальних дисциплін варіативного блоку. Інформація про формування індивідуальної освітньої траєкторії фіксується в індивідуальному плані здобувачів. Врахування потреб здобувача вищої освіти підтверджуються достатньою кількістю і змістовою відмінністю ОК, представлених у варіативній частині ОП. Водночас аналіз силабусів дисциплін, що пропонуються на вибір у категорії ВК2 Українські студії, а саме «Основи українського термінотворення» (<http://surl.li/eskcm>), «Практичні аспекти українського термінотворення» (<http://surl.li/eskcw>), «Теоретичні й практичні аспекти українського термінотворення» (<http://surl.li/eskdd>), показав, що вони мають практично ідентичне змістове наповнення, що в свою чергу нівелює суть вибірковості саме цієї категорії ВК.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Освітня програма має прикладне спрямування, практична підготовка здобувачів вищої освіти є у пріориті, акцент на чому ставився під час спілкування з представниками різних фокус-груп. Навчальний план аналізованої ОП передбачає вагому частку практичних занять з низки обов'язкових ОК, спрямованих на формування фахових компетентностей, і становить понад 80 відсотків від загальної кількості аудиторних годин. Забезпечення ЗК 1, ЗК 2, ЗК 4, ЗК 11, ЗК 12, ФК 6, ФК 8, ФК 12 передбачено за рахунок проходження здобувачами за освітньою програмою практичної підготовки, яка регламентується у ЗВО частиною 4.2.12 Положенням про організацію освітнього процесу в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<http://surl.li/kttf>) і відповідними нормативними актами. Навчальним планом за ОП передбачено три види практичної підготовки здобувачів вищої освіти: навчальна практика в 2 семестрі, ознайомча практика в 4 семестрі та виробнича практики в 6 семестрі загальним обсягом 9 кредитів ЄКТС. Здобувачі мають можливість самостійно

обрати місце практики (у 6 семестрі) або скористатись допомогою Відділу сприяння працевлаштуванню студентів і випускників. Базами практики за ОП є Українське представництво міжнародної ІТ компанії Relevant Research Inc в Україні, представленою в Україні брендом WiserBrand, ПрАТ «ФЕД», Харківське державне авіаційне виробниче підприємство, ТОВ МСП ІНТЕРНЕТІОНЛ та інші підприємства різних форм власності та видів господарської діяльності. Під час спілкування з ЕГ роботодавці відзначили високий рівень професійної підготовки здобувачів за програмою, а також поділились досвідом залучення до формулювання цілей та змісту практичної підготовки, що у свою чергу сприяє досягненню відповідності ОП останнім тенденціям розвитку аналізованої сфери професійної діяльності та сучасним вимогам ринку праці. Науково-педагогічний персонал, залучений до реалізації ОП, під час спілкування з ЕГ поділилися конкретними прикладами врахування потреб роботодавців під час оновлення змісту ОК. Набуття і удосконалення практичних навичок та умінь за ОП поза межами обов'язкових навчальних занять відбувається також під час самостійної роботи студентів, вимоги та умови, що необхідні для її організації унормовуються Положенням про самостійну роботу студентів в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<http://surl.li/eusbo>). Результати останнього опитування здобувачів свідчать про високий рівень задоволеності (95,7 відсотків) обсягом практичної підготовки, передбачених ОП.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Навчання за освітньою програмою Прикладна лінгвістика спрямоване на набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), які відповідають заявленим цілям. Перелік і зміст обов'язкових освітніх компонентів за програмою, у тому числі й в рамках практичної підготовки, передбачає формування у здобувачів навичок комунікації, лідерства, командної роботи та міжособистісної взаємодії, тайм-менеджменту, здатності брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, уміння вирішувати конфлікти, здатності до планування, логічного і системного мислення, пошуку і критичного аналізу інформації у різних сферах, навички рефлексії, креативності та інновативності та ін. Інтерв'ювання роботодавців і випускників дозволило ЕГ встановити, що в цілому рівень набутих соціальних навичок дають змогу випускникам ЗВО бути успішними на своєму робочому місці. З метою формування у здобувачів м'яких навичок, освітньою програмою і навчальним планом передбачено окремий блок вибіркового освітніх компонентів № 2.1. Вибірковий комплекс, що забезпечує соціальні навички (soft skills), вибір дисциплін у межах якого є обов'язковим загальним обсягом 26 кредитів, з яких 5 кредитів виділено на опанування дисципліни історичного спрямування, 3 – української мови, 6 – мовних компетентностей (іноземна мова), 3 – правових компетентностей, 3 – гуманітарних і економічних дисциплін, 3 – формування системного наукового світогляду, 3 – розвитку комунікацій. Окрім того, набуття здобувачами універсальних навичок сприяє їх участі у студентському науковому гуртку кафедри прикладної лінгвістики «Когнітивно-дискурсивні аспекти лінгвокультурології» (<http://surl.li/evbte>), наукових конференціях, різноманітних позааудиторних заходах, про які розповіли на зустрічі з ЕГ представники органів студентського самоврядування, програмах академічної мобільності тощо. Розвитку м'яких навичок сприяє, власне, й проведення занять зі здобувачами, про що розповіли під час зустрічі з ЕГ представники НПП, залученого до реалізації ОП. Форми та методи навчання за програмою акцентовано на формування соціальних навичок, що зумовлені цілями ОП, сучасними вимогами ринку праці аналізованої галузі, зокрема, проведення дебатів, студентських конкурсів, захист курсових робіт, завдання з пошуку інформації, реферати, доповіді, метод моделювання, ділові ігри, кейси, конференції, тренінги, семінари, колоквиуми, командні методи навчання, підготовка проектів та ін.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Результатами аналізу освітньої програми, навчального плану, робочих програм навчальних дисциплін/силабусів, освітнього процесу, спілкування зі здобувачами і випускниками, а також відповідної нормативної бази Університет дозволив ЕГ констатувати те, що обсяг ОП, її окремих ОК та ВК (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи), форми проведення навчальних занять, їх обсяг, а також розподіл бюджету аудиторного навчального часу за окремими формами занять з кожної навчальної дисципліни реалістично відбивають фактичне навантаження здобувачів, а також є оптимальними для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Вимоги до формування навантаження студентів, обсягу ОП та її окремих освітніх компонентів зафіксовано у Положенні про організацію освітнього процесу в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<http://surl.li/kttf>), Положенні про самостійну роботу студентів в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<http://surl.li/eusbo>), Положенні про формування робочої програми навчальної дисципліни в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<http://surl.li/kttj>), Положенні про си́лабус навчальної дисципліни (<http://surl.li/kttj>) та ін. Обсяг обов'язкового освітнього компонента (чи його частини, що

вивчається протягом одного семестру) становить в середньому 3-4 кредити ЄКТС за винятком ОК 1 Англійська мова. Практика мови (5,5 – 12,5 кредитів), що продиктовано необхідністю інтенсивної мовної практики здобувачів. Максимальне тижневе аудиторне навантаження відповідно до навчального плану становить 28 годин. Навчальний час, відведений на самостійну роботу, відповідно пункту 2.1 Положення про самостійну роботу студентів в ХАІ повинен складати не менше, ніж 1/3 і не більше, ніж 2/3 загального обсягу навчального часу, відведеного на вивчення окремої навчальної дисципліни. Відповідно до навчального плану більшість ОК відповідає встановленій Університетом нормі, окрім ОК 15, ОК 17, ОК 18, ОК 20, де має місце незначне перевищення встановленого вищезгаданим Положенням максимального обсягу навчального часу, відведеного на самостійну роботу. Водночас аудиторне навантаження становить 42,6 відсотків від загального обсягу навантаження, що повністю узгоджується із пунктом 3.22.14 Положення про організацію освітнього процесу в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», яке встановлює рамки для такого обсягу від 33 до 50 відсотків.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за аналізованою ОП не передбачає навчання за дуальною формою освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильні сторони: ОП має чітку, збалансовану за змістом структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, повною мірою відповідають предметній області спеціальності і дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання; ОП забезпечує належний рівень сформованості соціальних навичок здобувачів вищої освіти, які відповідають цілям ОП і сучасним вимогам ринку праці; формування індивідуальної освітньої траєкторії має багатовекторну систему, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами ОК обсязі 61 кредит ЄКТС, вільний вибір тем курсових робіт, самостійний вибір баз практики, участь у програмах академічної мобільності, конференціях, конкурсах, факультативах, гуртках тощо; прикладне спрямування ОП відображене у різних видах практичної підготовки здобувачів, зосереджених на отриманні необхідних практичних навичок і фахових компетентностей.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони: - РПНД окремих ОК містять неточності формулювань і технічні невідповідності: заявлене освітньою програмою забезпечення ФК 8 ОК 22 «Навчальна практика» не підтверджене відповідною РПНД; кількість кредитів в РПНД блоку ВК 1 (Історія науки і техніки, Історія та культура України) не корелює з навчальним планом; - аналіз силабусів дисциплін, що пропонуються на вибір у категорії ВК2 Українські студії, а саме «Основи українського термінотворення», «Практичні аспекти українського термінотворення», «Теоретичні й практичні аспекти українського термінотворення», показав, що вони мають практично ідентичне змістове наповнення; - обсяг навчального часу, відведеного на самостійну роботу за ОК 15, ОК 17, ОК 18, ОК 20, перевищує встановлені Положенням про самостійну роботу студентів в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» вимоги (не менше, ніж 1/3 і не більше, ніж 2/3 загального обсягу навчального часу, відведеного на вивчення окремої навчальної дисципліни). Рекомендації: - до вересня 2023 року привести у відповідність до ОП і НП РПНД ОК 22 «Навчальна практика», ВК 1 (Історія науки і техніки, Історія та культура України) викладачам, які залучені до реалізації відповідних ОК; - урізноманітнити перелік і усунути змістове дублювання ОК «Основи українського термінотворення», «Практичні аспекти українського термінотворення», «Теоретичні й практичні аспекти українського термінотворення» у категорії ВК 2 Українські студії викладачу, відповідальному за реалізацію цих дисциплін, до червня 2023 року; - до червня 2023 року гарантувати привести у відповідність до пункту 2.1 Положення про самостійну роботу студентів в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» обсяг навчального часу, відведеного на самостійну роботу для ОК 15, ОК 17, ОК 18, ОК 20.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Освітня програма загалом відповідає аналізованому критерію: ОП та окремі ОК за обсягом відповідають вимогам законодавства, дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання; структура ОП є чіткою, дотримано логічну послідовність та зв'язки між ОК; простежується повна відповідність змісту ОП визначеній предметній області; наявний чіткий механізм формування індивідуальної освітньої траєкторії; практична підготовка здобувачів дає можливість здобути фахові і загальні компетентності; набуті здобувачами соціальні навички відповідають заявленим цілям програми. Вищезазначені недоліки не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Порядок прийому на навчання за ОП «Прикладна лінгвістика» регламентовано Правилами прийому до Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» в 2022 році (<http://surl.li/ovmz>) та Додатками до цих правил (<http://surl.li/eqhbd>), які розроблено Приймальною комісією ХАІ відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022 році затвердженого Наказом МОН України 27 квітня 2022 року № 392 (із змінами та доповненнями, внесеними наказами МОН України від 02 травня 2022 року № 400, від 29 червня 2022 року № 598 (враховуючи зміни, внесені наказом МОН України від 2 липня 2022 року № 608)), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 травня 2022 р. за № 487/37823. Правила містять інформацію про строки та порядок прийому заяв та документів, організацію і проведення конкурсного відбору, зарахування на навчання, питання роботи приймальної та відбіркових комісій ХАІ та ін. У Додатках наведено інформацію щодо переліку конкурсних предметів, ліцензійні обсяги та обрахування конкурсного балу для вступу на навчання на конкурсні пропозиції ХАІ; таблиці переведення тестових балів національного мультипредметного тесту, середнього балу документа; перелік конкурсних предметів та значення вагових коефіцієнтів для вступу на навчання конкурсні пропозиції ХАІ у 2019, 2020, 2021 роках тощо. Під час спілкування з ЕГ здобувачі засвідчили відкритість, чіткість і доступність інформації щодо вступу на навчання за ОП. Відкритість та прозорість під час проведення прийому до університету регулюється п. 16 Правил і забезпечується, серед іншого, наданням можливості бути присутнім на засіданні приймальної комісії ХАІ освітньому омбудсмену та/або працівнику Служби освітнього омбудсмена, представникам засобів масової інформації, спостерігачам від громадських організацій. За більш детальною інформацією з питань прийому, роботи приймальної комісії, ліцензованого обсягу, програм вступних іспитів, фахових випробувань, співбесід, рейтингових списків тощо можна звертатися на сторінку Вступнику ХАІ (<https://khai.edu.ua/abiturientu/>), та Приймальної комісії ХАІ (<https://khai.edu.ua/abiturientu/prijmalna-komisiya/>). Аналіз документів переконав ЕГ, що Правила прийому на навчання за освітньою програмою викладені чітко і зрозуміло, керуються принципами прозорості і відкритості, не містять ознак дискримінації потенційних вступників на навчання, а також повною мірою оприлюднені на офіційному веб-сайті університету.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Прийом на навчання для здобуття ОС «бакалавр» здійснюється відповідно до ліцензії в межах ліцензованого обсягу, яких становить 50 осіб для денної форми навчання за ОП «Прикладна лінгвістика». Конкурсний відбір на навчання за програмою на основі повної загальної середньої освіти або на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра здійснюється у формі національного мультипредметного тесту або зовнішнього незалежного оцінювання, індивідуальної усної співбесіди, вступного іспиту для іноземців або розгляду мотиваційних листів у випадках, передбачених Правилами прийому до Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» в 2022 році (<http://surl.li/ovmz>). Вступ на навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі вже здобутого ступеня бакалавра, магістра (ОКР спеціаліста) передбачає розгляд мотиваційних листів. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми в частині раціонального розподілу вагових коефіцієнтів філологічних предметів під час розрахунку конкурсного балу. Так, вагові коефіцієнти для розрахунку конкурсного балу на основі національного мультипредметного тесту (вступ на 2022-2023 рік) складає 0,4 для української мови (перший предмет) то по 0,3 для математики (другий предмет) та історії України (третій предмет). Розрахунок конкурсного балу за результатами ЗНО передбачає надання найбільшого коефіцієнту ЗНО з англійської мови – 0,4; 0,3 – ЗНО з української мови та літератури; 0,2 – ЗНО з будь якої дисципліни на вибір (історія України, математика, географія, біологія). Перелік конкурсних предметів, значення вагових коефіцієнтів, ліцензійні обсяги та іншу інформацію, актуальну для вступу на навчання на конкурсні пропозиції ХАІ деталізовано у Додатках до Правил прийому до Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<http://surl.li/eqhbd>).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання

кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання здобувачів, які навчаються в інших ЗВО на території України або поза її межами здійснюється на підставі Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<http://surl.li/nvci>), Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін і визначення академічної різниці в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<http://surl.li/nvdb>). Забезпечення права на академічну мобільність реалізовано в ХАІ на підставі міжнародних програм і проєктів, договорів про співробітництво між Університетом і вітчизняним або іноземним закладом вищої освіти, а також з власної ініціативи учасника освітнього процесу, підтриманої адміністрацією Університету, на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів, про що розповіли на зустрічі з ЕГ в. о. начальника відділу міжнародних зв'язків ХАІ, а також здобувачі і випускники за програмою. Участь здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОП Прикладна лінгвістика, у програмах академічної мобільності має регулярний і системний характер. Так, за програмами академічного обміну ERASMUS+ студенти за ОП щорічно здобувають освіту в університеті Тренто, Італія, Університет Томаша Баті у Зліні, Чехія, досвідом навчання в яких, а також процедурними аспектами зарахування відповідних результатів поділились здобувачі під час спілкування з ЕГ. Враженнями від участі в програмах академічної мобільності здобувачі також діляться на відповідній сторінці кафедри (<https://k703.khai.edu/erasmus>). Порівняння обсягу навчального навантаження під час здобуття вищої освіти у межах програми академічної мобільності ґрунтується на зіставленні результатів навчання, яких було досягнуто здобувачем вищої освіти у ЗВО-партнері, та результатів навчання, запланованих освітньою програмою в ХАІ. Визнання результатів навчання у межах академічного співробітництва з ЗВО-партнерами здійснюється з використанням Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи або з використанням системи оцінювання навчальних здобутків здобувачів вищої освіти, прийнятої в країні ЗВО-партнера, якщо в ній не передбачено застосування ЄКТС. Бесіди з представниками різних фокус-груп дають ЕГ підстави стверджувати, що учасники освітнього процесу ознайомлені з правилами визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, а відповідна процедура є зрозумілою і чіткою.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюються в Університеті пунктом 6 Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін і визначення академічної різниці в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<http://surl.li/nvdb>), а також Положенням про організацію освітнього процесу в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<http://surl.li/kttf>). Право на визнання результатів неформальної освіти поширюється на здобувачів усіх рівнів вищої освіти в обсязі не більше 25 % від загального обсягу освітньої програми. Процедура визнання результатів неформальної освіти зазвичай проводиться протягом перших двох тижнів семестру, у якому передбачено вивчення певної дисципліни. Перевірка отриманих здобувачем результатів навчання у неформальній освіті здійснюється за процедурою, передбаченою для форми контролю, визначеної у навчальному плані для цієї дисципліни, з урахуванням критеріїв оцінювання, визначених у відповідній РПНД/силабусі. Правила визнання є чіткими і зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу. Прикладів визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, на ОП «Прикладна лінгвістика» не зафіксовано. Однак під час зустрічей з ЕГ здобувачі та гарант освітньої програми висловились щодо перспектив імплементації практики визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, у найближчому майбутньому, зокрема, у рамках курсів з основ прикладної лінгвістики, корпусної лінгвістики, основ програмування мовою Python та ін. в Єнському університеті імені Фрідріха Шиллера (Німеччина).

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильні сторони: правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими, логічними, зрозумілими та доступними для потенційних вступників, враховують особливості ОП, не містять дискримінаційних положень, а також своєчасно оприлюднюються на веб-сайті університету; активна участь здобувачів вищої освіти у програмах міжнародної академічної мобільності здійснюється на регулярній основі; у ЗВО розроблено і оприлюднено в загальному доступі чітку і зрозумілу нормативну базу стосовно визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема, під час академічної мобільності або неформальної освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабка сторона: під час реалізації ОП відсутня практика визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Рекомендація: до червня 2023 року гаранту, НППП провести зі здобувачами усіх курсів навчання за ОП заходи

з популяризації участі у програмах неформальної освіти з наведенням переліку доступних курсів, тренінгів, вебінарів, спрямованих на досягнення цілей і результатів навчання за програмою, а також ознайомлення з процедурами подальшого перезарахування результатів такого навчання.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

За результатами аналізу змісту необхідних документів, інформаційних ресурсів, спілкування з представниками різних фокус-груп ЕГ може констатувати, що вимоги до критерію стосовно доступу до освітньої програми та визнання результатів навчання в цілому дотримані. Ураховуючи всі вищезазначені сильні сторони у контексті аналізованого критерію та несуттєву слабку сторону, робота над усуненням якої вже розпочалась, ЕГ дійшла висновку, що ОП відповідає рівню В за критерієм 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми навчання за ОП - навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, науково-дослідна робота, контрольні заходи - визначені у п. 4.2 Положення про організацію освітнього процесу в ХАІ (<http://surl.li/kttf>). Перевага у досягненні програмних результатів навчання надається традиційним методам і прийоми навчання: лекція, семінарські заняття, презентації; застосовуються також інтерактивні методи: фахові дискусії, проблемні, проєктні методи. Засвоєнню змісту навчального матеріалу сприяють робота в групах, рольові ігри, метод проєктів, кейс-метод, моделювання, презентація. Учасники освітнього процесу в ХАІ мають безоплатний доступ до корпоративної пошти та системи Mentor, що оптимізує організацію дистанційної форми навчання. Під час бесід з академічним персоналом та здобувачами з'ясовано, що студенти дійсно можуть впливати на добір навчальних матеріалів, тематику завдань та власних досліджень. Кафедра прикладної лінгвістики наприкінці кожного семестру проводить опитування студентів щодо якості навчання та викладання за ОП, результати та аналіз яких представлено на сайті кафедри (<https://k703.khai.edu/page25679829.html>). У той самий час не відслідковується рівень задоволеності здобувачів щодо якості викладання окремих освітніх компонентів. Отже, комплексне застосування окреслених форм та методів навчання дозволяє забезпечити ПРН, визначені в ОПП. Їх вибір у цілому відповідає вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

На сайті університету оприлюднено робочі програми дисциплін (<http://surl.li/eskfe>), з якими здобувачі можуть ознайомитися в будь-який зручний час. Робочі програми, розроблені відповідно до Положення про формування робочої програми навчальної дисципліни (<http://surl.li/kttj>), містять інформацію щодо цілей, змісту та результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі підтвердили, що викладачі доводять усю необхідну інформацію на початку вивчення кожного окремого освітнього компонента. Отже, перешкод для отримання згадуваної інформації немає, вона вичерпна, доступна та зрозуміла.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час навчання на ОП, студенти долучаються до участі у науковому гуртку кафедри прикладної лінгвістики «Актуальні філологічні пошуки: слово, текст, переклад, комунікація» (<https://k703.khai.edu/studentsscificcircle>); беруть участь у щорічній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми прикладної лінгвістики очима наукової молоді, яка проводиться кафедрою (<http://surl.li/etwzs>), у міжнародних конференціях, як от Virtual International Students Conference ISC - Adamas 2020 (Індія). Написання курсової роботи з проблем загального мовознавства, науково-технічного перекладу, вузькогалузевого авіаційного перекладу, термінознавства має практичний доробок: створені вузькогалузеві словники з аерокосмічної галузі (<https://k703.khai.edu/dictionaries>). Здобувачі також стають призерами та лауреатами різноманітних студентських конкурсів та олімпіад

(<https://k703.khai.edu/page23884294.html>). Проте варто зауважити, що у ХАІ діє Наукове товариство студентів, аспірантів та молодих учених, у діяльності якого здобувачі ОП "Прикладна лінгвістика" участі не беруть. У цілому поєднання навчання і досліджень забезпечено.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

ХАІ демонструє свідомий підхід до імплементації наукових досліджень в освітній процес за ОП. Перегляд та оновлення робочих програм проводиться з огляду на наукові досягнення та сучасні практики. Під час опанування фахових дисциплін здобувачі мають змогу користуватися науковим доробком викладачів кафедр, що задіяні у реалізації ОП - навчально-методичними і науковими розробками, описаними у Таблиці 2. Оновлюються РП і відповідно до рекомендацій стейкхолдерів. Так, були удосконалені РП 2022-2023: ОК 18 Англійська мова для ділового спілкування - додано розділ з «E-commerce»; ОК 11 Авіаційна термінологія (базовий курс) – курс доповнено навчальними матеріалами стосовно конструкції вертольоту; в межах ОК 15 Сучасні інформаційні технології у перекладі почала застосовуватися академічна програма Memsource Academic Edition (Great Britain) (<https://k703.khai.edu/memsource>).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ХАІ здійснює послідовну політику щодо інтернаціоналізації діяльності. Організація інтернаціоналізаційної діяльності ЗВО регламентується Положенням «Про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу ХАІ» (<https://t1p.de/doz7>). У ЗВО Укладено цілу низку договорів про співпрацю з закордонними освітніми та науково-дослідницькими установами, промисловими та приватними компаніями (<http://surl.li/etwzu>). Відділ міжнародних зв'язків Університету проводить заходи з інформування здобувачів вищої освіти та викладачів щодо можливостей закордонного навчання і стажування. Кафедра прикладної лінгвістики є активним учасником процесу інтернаціоналізації. Викладачі та здобувачі кафедри беруть участь у міжнародних науково-практичних заходах, конференціях (<https://k703.khai.edu/page32586919.html>), програмах академічної мобільності (<https://k703.khai.edu/erasmus>). Викладачі кафедри мають наукові публікації у міжнародних наукових журналах, які індексуються у наукометричних базах Scopus та Web of Science. Отже, можна зробити висновок, що у ХАІ створено належні умови для реалізації потенціалу ОПП в контексті інтернаціоналізації діяльності ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильні сторони: комплексне застосування визначених ОП форм та методів навчання дозволяє забезпечити відповідні ПРН; їх вибір цілком відповідає вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи; детальна інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у формі робочих програм навчальних дисциплін розміщена у вільному доступі на сайті Університету; науково-педагогічні працівники та здобувачі забезпечені відповідними умовами для успішної наукової діяльності під час реалізації ОП; зміст ОК оновлюється з урахуванням сучасних вимог до викладання; студенти і викладачі беруть активну участь у науково-практичних конференціях різного рівня; ЗВО здійснює послідовну політику щодо інтернаціоналізації; активна участь здобувачів у програмах міжнародної академічної мобільності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони: - анкетування щодо рівня задоволеності навчанням стосується рівня задоволеності навчанням за ОП у цілому та не дозволяє отримати зворотній зв'язок щодо окремого освітнього компонента; - слабка взаємодія кафедри прикладної лінгвістики з Науковим студентським товариством ХАІ обмежує наукові можливості здобувачів ОП. Рекомендації: - для отримання актуальної інформації щодо вражень здобувачів про освітні компоненти, що вивчаються, починаючи з весняного семестру 2022-2023 н.р. регулярно проводити анкетування здобувачів щодо кожного освітнього компонента безпосередньо після його вивчення; - гаранту ОП протягом поточного року налагодити співробітництво з Науковим товариством студентів, аспірантів та молодих учених ХАІ та запропонувати ввести представника наукового гуртка кафедри до складу його координаційної ради.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОП в цілому задовольняє вимоги критерію 4. Інформація, подана у відомостях про самооцінювання та результати експертизи свідчать про використання широкого спектру форм і методів організації освітнього процесу в умовах дистанційного навчання. Такі форми та методи сприяють досягненню цілей і програмних результатів. В освітньому процесі враховано студентоцентрикований підхід та принципи академічної свободи. Інформування усіх учасників освітнього процесу про зміст дисципліни, цілі, програмні результати та критерії оцінювання здійснюється, зокрема через робочі програми, що висвітлені на сайті університету. ОП оновлюється на основі наукових досягнень і сучасних практик. Однак недостатнім є рівень організації зворотного зв'язку щодо рівня задоволеності здобувачів викладанням окремих ОК. Крім того, здобувачі ОП не представлені у Науковому товаристві студентів, аспірантів та молодих учених ХАІ. Виявлені слабкі сторони не є суттєвими та можуть бути виправлені у процесі оновлення ОП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів, критерії та процедури оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти визначені Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/kttf>), Положенням про рейтингове оцінювання досягнень студентів (<http://surl.li/ymlx>) та Положенням про оцінювання залишкових знань студентів (<http://surl.li/aaekz>). Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів на даній ОП подано у РП, які оприлюднені на сайті Університету, до відома студентів доводяться викладачами на першому занятті, що було підтверджено на зустрічі зі здобувачами. Спілкування з викладачами та студентами даної ОП, а також аналіз відомостей про самооцінювання підтвердили, що критерії оцінювання для здобувачів вищої освіти є чіткими і зрозумілими та дозволяють встановити досягнення здобувачами вищої освіти результатів навчання. Для організації контролю за навчальними досягненнями також використовується система Mentor. Високий рівень організованості та зручність даної платформи підтвердили студенти ОП та доцентка кафедри прикладної лінгвістики Медведь О.В., яка продемонструвала ЕГ в онлайн режимі можливості системи на прикладі своєї особистої сторінки.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форма атестації здобувачів вищої освіти за ОП - атестаційний екзамен - відповідає стандарту вищої освіти вищої освіти для здобувачів ступеня «бакалавр» спеціальності 035 Філологія. Порядок проведення атестації регламентується положеннями ХАІ «Про створення та організацію роботи екзаменаційної (атестаційної) комісії» (<https://t1p.de/pncq>) та «Про організацію освітнього процесу» (<https://t1p.de/3lae>), а також Програмою атестаційного екзамену за ОП (<http://surl.li/euhfm>).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедурні аспекти контрольних заходів регламентуються положеннями ХАІ «Про створення та організацію роботи екзаменаційної (атестаційної) комісії» (<https://t1p.de/pncq>) та «Про організацію освітнього процесу» (<https://t1p.de/3lae>). Доступність процедури проведення контрольних заходів для всіх учасників освітнього процесу також забезпечується представленням відповідної інформації в робочих програмах освітніх компонентів, програмах практик і підсумкової державної атестації, оприлюднених на сайті кафедри в розділі Короткий опис, структура і компоненти освітньо-професійної програми "Прикладна лінгвістика" (<http://surl.li/euhhi>). Порядок контролю й моніторингу об'єктивності екзаменаторів регулюється Положеннями «Про організацію освітнього процесу», «Про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів» та «Про атестацію педагогічних працівників» (<https://education.khai.edu/normative/>). Процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у ХАІ регулює Кодекс етичної поведінки (<http://surl.li/aaemn>). Право оскарження дій НПП здобувачами освіти закріплено Статутом університету (<http://surl.li/ylwe>). Захист інтересів здобувачів забезпечується студентським самоврядуванням і студентською профспілкою (<https://profkomstud.khai.edu/info>), студентським омбудсменом (<https://t1p.de/gci8>). Під час зустрічі зі здобувачами освіти ЕГ засвідчили обізнаність в порядку оскарження результатів контрольних заходів. За час існування ОП випадків оскарження результатів

оцінювання, об'єктивності екзаменаторів, незгоди із результатами захисту практики або кваліфікаційної роботи, які б потребували застосування відповідних процедур для врегулювання конфлікту інтересів, зафіксовано не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

З метою запровадження системи академічної доброчесності в ХАІ розроблено Положення про академічну доброчесність (<https://t1p.de/awh3>), в якому закріплено норми та правила професійного спілкування між учасниками освітнього процесу та правила поведінки в університеті. Положення «Про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти» (<https://t1p.de/tfvj>) регламентує відповідальність за порушення академічної доброчесності. Робота з популяризації політики академічної доброчесності проводиться випусковою кафедрою виключно в межах навчальних занять засобами навчально-просвітницьких матеріалів, у чому ЕГ переконалась під час зустрічей зі здобувачами, з НПП та під час огляду матеріально-технічної бази. Відбувається інформування здобувачів щодо неприпустимості плагіату у студентських навчальних та наукових роботах.. В аудиторіях кафедри прикладної лінгвістики в доступних місцях розташовані фрагменти з тексту Положення «Про академічну доброчесність» у частині з «Відповідальність за порушення академічної доброчесності». Навчальні матеріали з написання курсової роботи містять статті, які покликані убезпечити здобувачів ОП від академічного плагіату. Викладачі проводять відповідні бесіди зі здобувачами під час занять. Застосовуються технічні засоби перевірки курсових робіт – система Антиплагіату (укладено договір з ТОВ «Антиплагіат», <https://t1p.de/ow2l>). У ЗВО є відповідальний за процедуру виявлення плагіату; на випусковій кафедрі призначено уповноважену особу, відповідальну за процедуру виявлення плагіату. Як інструмент запобігання списуванню використовується тестування з обмеженням у часі.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильні сторони: проведення системної роз'яснювальної роботи щодо контрольних заходів та оцінювання здобувачів вищої освіти; унормованість і відкритість процедур контролю і оцінювання навчальних досягнень; використання системи Антиплагіат для виявлення збігів/ ідентичності/ схожості з метою виявлення ознак плагіату в наукових та академічних роботах здобувачів вищої освіти за ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабка сторона: робота з популяризації політики академічної доброчесності проводиться випусковою кафедрою виключно в межах навчальних занять засобами навчально-просвітницьких матеріалів. Рекомендація: з метою імплементації політики академічної доброчесності у внутрішню культуру якості ХАІ, починаючи з осіннього семестру 2023-2024 н.р. проводити мінімум один щорічний загальноуніверситетський позанавчальний захід з популяризації академічної доброчесності з застосуванням практик Міжнародного центру академічної доброчесності (International Center for Academic Integrity).

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОП загалом відповідає критерію 5 з недоліком, що не є суттєвим. В Університеті проводиться системна роз'яснювальна робота щодо контрольних заходів та оцінювання здобувачів вищої освіти, унормованою та відкритою є процедура контролю і оцінювання навчальних досягнень. Водночас ЕГ рекомендує, з метою імплементації політики академічної доброчесності у внутрішню культуру якості ХАІ, з початку 2023-2024 н.р. запровадити щорічні загальноуніверситетські позанавчальні заходи задля популяризації академічної доброчесності, застосовуючи практики Міжнародного центру академічної доброчесності (International Center for Academic Integrity).

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Досягнення визначених в акредитованій ОПП цілей і програмних результатів навчання Харківський авіаційний інститут забезпечує шляхом залучення до її реалізації викладачів, професійна та академічна кваліфікація яких визначається п. 6.3. Положення про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних посад, призначення та звільнення з посад (<http://surl.li/ovks>), продовження терміну роботи науково-педагогічних працівників Університету. Гарантом освітньо-професійної програми є к.філол.н., доц. Рижкова Вікторія Василівна, досвід та академічна кваліфікація якої дозволяють фахово здійснювати координацію провадження освітньої діяльності за цією ОПП та викладати відповідні навчальні дисципліни. Під час дистанційної експертизи проаналізовано надані докази про відповідність кожного НПП забезпеченню реалізації викладання певного ОК та встановлено, що ЗВО має раціональне пояснення щодо викладання кожної дисципліни конкретним викладачем в термінах академічної та/або професійної кваліфікації викладача. Зокрема, ця інформація знайшла своє підтвердження в процесі аналізу ЕГ базової освіти, стажу роботи, наукового ступеня, вченого звання, підвищення кваліфікації, наявності відповідних публікацій науково-педагогічних працівників. Експертною групою встановлено, що академічна та/або професійна кваліфікація науково-педагогічних працівників достатньою мірою відповідає предметній області навчальних дисциплін, які вони викладають. Позитивною практикою ЕГ вважає залучення до викладацької діяльності випускників даної ОП, заохочення до здобуття наукового ступеня за відповідною спеціальністю (доцент кафедри прикладної лінгвістики, кандидат філологічних наук, 10.02.04 – германські мови Гелетка М. Л. – випусниця 2008 року Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», спеціальність - Прикладна лінгвістика).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і визначені Положенням про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних посад, призначення та звільнення з посад, продовження терміну роботи науково-педагогічних працівників Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<http://surl.li/ovks>), в якому наведено чіткий перелік відповідних документів, які претендент має подати на участь у конкурсі на заміщення вакантної посади. Порядок прийняття на роботу також чітко окреслено у Правилах внутрішнього розпорядку Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<http://surl.li/ovou>). Зустрічі з НПП засвідчили, що конкурсний добір проводиться на засадах гласності, законності, неупередженості та об'єктивності щодо прийняття рішення кафедрою, Вченою радою факультету, конкурсною комісією тощо та підтвердили факт того, що критерії добору не є формальними та дійсно втілюються в інституційній практиці ЗВО. За результатами зустрічі з гарантом ОПП, а також з в.о. проректора з науково-педагогічної роботи Гуменним А.М. та в. о. начальника відділу кадрів Петергеріною Ю. А. було встановлено, що під час проведення конкурсу в першу чергу враховується професіоналізм викладачів та їхня спроможність забезпечити викладання відповідно до цілей та програмних результатів ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час зустрічей ЕГ із роботодавцями встановлено, що вони залучаються до організації та реалізації освітнього процесу. Зокрема, це стосується проходження комп'ютерно-перекладацької практики на відповідних базах, участі у перегляді ОП, її рецензуванні, в оновленні робочих програм ОК. Також в університеті існує традиція проведення зустрічей здобувачів з роботодавцями у форматі Ярмарки вакансій; організовуються зустрічі здобувачів ОП з роботодавцями в рамках фахових навчальних дисциплін (<http://surl.li/evcbj>). Співпраця кафедри прикладної лінгвістики з безпосередніми роботодавцями щодо реалізації освітніх, наукових проектів у сфері підприємницької та професійної діяльності засвідчена відповідними угодами про співпрацю (<https://k703.khai.edu/contract>, <https://k703.khai.edu/wiserbrand>). Водночас бесіда з роботодавцями виявила їх бажання бути залученими до освітнього процесу також у формі проведення відкритих лекцій з проблем перспектив працевлаштування (Гальчун Вікторія Віталіївна, Голова полтавського офісу компанії Sigma Software), цікавості до професії (Лелюк Олена Миколаївна, Директор по персоналу WiserBrand), важливості захисту інтелектуальної власності (Глазкова Юлія Сергіївна, менеджер з регіонального розвитку МСП «ІНТЕРНЕТІНЛ»).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Університет залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків і представників роботодавців. НПП залучені до освітньої діяльності за ОП: старший викладач Коршунова І.М. викладає ОК Англійська мова та є експертом Українського центру оцінювання якості освіти - перевірка робіт ЗНО з англійської мови; доцент Медведь О.В. є старшим екзаменатором з перевірки сертифікаційних робіт з української мови ХРЦОЯО. Також до проведення аудиторних занять залучалися: Топорець Д.С. - професіонал-перекладач письмових текстів (англійська, німецька мови), редактор; Куденко Ю.С. - лідер команди технічної підтримки ІТ компанії у галузі комп'ютерних та мобільних ігор (<http://surl.li/evcbj>). Відгуки здобувачів щодо відвіданих практичних занять схвальні.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

НПП, які забезпечують реалізацію ОПП, підвищують кваліфікацію один раз на 5 років згідно Положення про атестацію педагогічних працівників (<http://surl.li/ovls>). ХАІ має власні програми професійного розвитку викладачів. Так, проводиться конкурс професійної майстерності «Ікари ХАІ» (<http://surl.li/ovll>), покликаний серед іншого стимулювати творче зростання працівників Університету. В Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» функціонує Відділ післядипломної освіти, в якому НПП мають змогу підвищувати свою майстерність у різних сферах професійної діяльності (згідно інформації відомостей СО та співбесіди з фокус групами) – питання менеджменту вищої освіти, підготовка до міжнародної сертифікації з англійської мови, проблеми професійної комунікації, комп'ютерний дизайн науково-методичної літератури та презентацій, якість надання освітніх послуг. ЗВО сприяє участі НПП у програмах академічної мобільності (<https://k703.khai.edu/page32586919.html>): міжнародні науково-педагогічні стажування у ЗВО ЄС пройшли доц. Гелетка М.Л., доц. Медведь О.В., доц. Рижкова В.В., ст.викл. Лучшева О.В.; ст.викл. Коршунова І.М. пройшла стажування у рамках міжнародної програми Erasmus +. Відділ міжнародних зв'язків надає інформацію щодо міжнародних програм і грантів, допомагає у заповненні необхідних документів для участі у відповідних конкурсах (<http://surl.li/evcji>).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У ЗВО створено систему стимулювання й заохочення НПП, яка регламентується Колективним договором між ректором і трудовим колективом (<http://surl.li/ovlz>). За особливі успіхи у науково-дослідній роботі та здобутки з інших видів робіт (громадській, культурній, тощо) за поданням призначаються почесні звання, надаються нагороди та премії. Діє в університеті і система надання матеріальної допомоги. Під час зустрічей ЕГ з представниками НПП і менеджменту університету з'ясовано, що преміювання викладачів відбувається за мовну сертифікацію С1 та статті у виданнях, що індексуються Web of Science та Scopus.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильні сторони: процедури добору викладачів є прозорими та публічними; випускники ОП залучені до викладацької діяльності; міжнародна співпраця ЗВО, а також засоби матеріального заохочення стимулюють НПП до професійного розвитку для реалізації їхньої персональної траєкторії кар'єрного зростання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабка сторона: залучення представників роботодавців до проведення занять не набуло системного характеру. Рекомендація: з весняного семестру 2022-2023 н.р. надати можливість роботодавцям раз на квартал виступати перед здобувачами з лекціями щодо актуальних секторальних питань. Це надасть співпраці системного характеру та дозволить здобувачам орієнтуватися у сучасному перебігу подій на ринку прикладних лінгвістичних послуг.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Загалом вимоги критерію дотримано, що було встановлено за результатами ознайомлення з нормативними документами ЗВО та під час дистанційної експертизи. Означені недоліки не є суттєвими та загалом не впливають на якість освітньої програми. Вважаємо, що рівень відповідності ОП Критерію 6 можна оцінити як В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Фінансові, матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення ОП «ПЛ» забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів. Під час огляду матеріально-технічної бази Гарант ОП продемонструвала 5 кафедральних навчальних аудиторій (341, 344, 418, 418а, 430), серед яких комп'ютерна аудиторія для проведення практик 1-2 курсів, та загальноуніверситетські аудиторії (429,427,426), оснащені проекторами, проекторними екранами, телевізорами (<https://k703.khai.edu/material-technicalbase>). Навчальні аудиторії та кафедральна бібліотека під'єднані до мережі інтернет, що дозволяє здобувачам та НПП вільно користуватися електронними навчальними матеріалами та працювати онлайн. У спеціалізованих кафедральних аудиторіях розміщено постери з граматичними темами, науковими доробками здобувачів, є термінологічні словники. Завдяки повноцінному матеріальному забезпеченню здобувачі можуть презентувати наукові дослідження, освоїти роботу з комп'ютером, опрацювати та аналізувати довідкову англomовну літературу тощо. На території університету та студмістечка розташовані спортивні комплекси з футбольними, волейбольними та баскетбольними полями. Університетський спортивний комплекс включає бігові доріжки та дозволяє заняття в спортивних секціях навіть взимку, оскільки має накриття. Є плавальний басейн. У гуртожитках є оснащені спортивні тренажерні зали, де можна практикувати бокс, заняття з гантелями, звичайну фізкультуру. Широкий спектр спортивних гуртків сприяє заохоченню здобувачів до занять спортом та ведення здорового способу життя (<https://khai.edu/ua/studentu/sportivne-zhittya/>).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Учасники навчального процесу мають можливість безкоштовно використовувати увесь пакет послуг та пропозицій, які надають кафедра та університет. Зокрема, здобувачі розповіли, що можуть у будь-який час звернутися до завідувача кафедри або бібліотеки та вчитися/готуватися до занять у навчальній аудиторії або читальному залі бібліотеки, яка знаходиться на одному поверсі з кафедрою і спеціалізується на літературі, необхідній для реалізації ОП. Також є виділені читальні зали у гуртожитках, підведені до безкоштовного WI-FI провайдера. Участь у спортивних секціях є безкоштовною та факультативною і відбувається за попереднім записом. Якщо здобувачі бажають займатися спортивним дозвіллям самостійно, вони можуть використовувати тренажерні зали у гуртожитках, а також спортмайданчики при гуртожитках під відкритим небом (у блоці гуртожитків 10, 11, 12).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час відео-екскурсії було продемонстровано корпус університету, де реалізується ОП. Приміщення аудиторій та коридори місткі, а стіни широкі та міцні, що дозволяє здобувачам та НПП перебувати у безпеці на випадок повітряної тривоги. Гарант ОП В. Рижкова та проректор з наукової діяльності В. Павліков зазначили, що заклад освіти сприяє швидкому відновленню навчальних корпусів, які були пошкоджені внаслідок ракетних обстрілів. Наразі, всі пошкодження задокументовані Інститутом судових експертиз, яке потребує 210 млн гривень для реставрації. Серед проведених робіт, зокрема в аудиторіях для ОП "Прикладна лінгвістика" проведено ремонтні роботи та замінено усі вікна. Гуртожитки розташовані на відстані приблизно 5-7 хвилин пішки від навчальних корпусів. У гуртожитку №8 є медичний пункт, а також ліфти, термінали, блоки оснащені душами та туалетами. Інформаційні дошки є як при вході у гуртожиток, так і поруч з кафедрою. Здобувачі та НПП підтверджують постійну комунікацію між собою та врахування усіх дрібних побажань, якщо такі виникають. Безпечність життя та здоров'я здобувачів вищої освіти регламентують такі документи: «Стратегія розвитку ХАІ на 2020-2030 роки» (<https://tip.de/m9iz>), «Кодекс етичної поведінки ХАІ» (<https://tip.de/pu8l>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Здобувачі вищої освіти, що навчаються за ОП «ПЛ» спеціальності 035 «Філологія» забезпечені освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою. Інформаційна підтримка здійснюється через дошки оголошень, розміщені поруч з кафедрою 703 та на прохідній у гуртожитках, а також

завдяки сайту ХАІ (<https://khai.edu/ua/>). Освітня та консультативна підтримка здійснюється через безпосередню комунікацію з кураторами в офлайн чи онлайн режимі (наприкладі, в месенджерах). Гарант ОП розповіла, що куратори призначаються для кожної з груп на 1-2 курсах, а на старших курсах мають закріплених за групою менторів. Освітня підтримка зазвичай здійснюється через онлайн-систему “Mentor”, яку продемонструвала доцент кафедри О. Медведь. У систему завантажуються уся необхідна інформація, що стосується ОК та вимог до навчальних дисциплін. Юридичну підтримку здійснює Юридична клініка ХАІ (<http://surl.li/bywid>). У разі необхідності отримання соціальної чи психологічної підтримки здобувачі та нпп можуть звернутися до безкоштовної Психологічної служби ХАІ (<http://surl.li/evxrg>). Здобувачі розповідають, що безперешкодно контактують з викладачами та керівництвом факультету і завжди знаходять необхідну інформацію на сайті, на каналах студактиву тощо.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ХАІ створює умови для реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами та регламентує такими документами: «Правила прийому до Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://tip.de/oa3m>), Порядок супроводу (надання допомоги) особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення під час навчання та відвідування Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/ua/university/normativna-baza/nakazi1/nakazi-shho-regulyuyut-socialni-pitannya/poryadoksprovodu/>), затверджений наказом Університету від 20.04.2018 р. № 203 (<https://khai.edu/assets/files/nakazi/prikaz-N203-1-1.pdf>). Проректор з наукової роботи В. Павліков розповів, що у ЗВО до питання надання освітніх послуг особам з особливими освітніми потребами підходять глобально. Крім наявності пандусів та відповідних ліфтів, ЗВО готовий створювати комфортні умови для всіх здобувачів. До прикладу, на 3 курсі навчається здобувачка із особливими зоровими потребами, яка обрала вибірково ОК “Англійська мова для подорожей”, яку викладає гарант ОП В.Рижкова. У зв’язку з відсутністю повноцінної фізичної можливості читати та опрацьовувати візуальний матеріал, викладачі начитують тексти та подають матеріали здобувачці в записаній аудіоформі. В. Павліков наголошує, що за необхідності ЗВО готовий скласти індивідуальний графік навчання для таких здобувачів, навіть якщо він виходить за межі терміну навчального семестру.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов’язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов’язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією) регламентуються Статутом Університету. Політика Стратегії розвитку ХАІ говорить про обов’язкове запобігання та невідкладне вирішення конфлікту інтересів, якщо такий виникає. Інформація про конфлікти інтересів висвітлена на сайті у рубриці “Університет. Запобігання корупції” (<https://khai.edu/ua/university/antikorrupcionnye-meropriyatiya/konflikt-interesiv/>). У даній рубриці більше уваги зосереджено на вирішенні саме конфліктів інтересів та на схемі боротьби з корупцією. Конфлікти сексуального, дискримінативного чи особистісного характеру(булінгу) не розписано, але, як зазначила Гарант ОП, у випадку будь-яких конфліктів здобувачі можуть звертатися до кураторів, завідувача кафедри, психологічної служби або ж до студентського самоврядування. (<https://profkomstud.khai.edu/boards>). Наразі, випадків конфліктів на ОП не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильні сторони: у ЗВО діє політика повноцінної та всебічної підтримки матеріально-технічної бази університету; здобувачі та НПП ОП “Прикладна лінгвістика” мають безкоштовний доступ до репозитарію, наукометричних баз; поповнення навчально-методичної літератури дуже часто відбувається з ініціативи кафедри 703; для ОП “Прикладна лінгвістика” є окрема бібліотека; ЗВО максимально сприяє створенню всіх умов для здобуття вищої освіти особам з особливими освітніми потребами; викладачі ОП “Прикладна лінгвістика” долучаються до надання освітніх послуг ООП; ЗВО пропонує широкий вибір спортивного дозвілля для здобувачів, забезпечує безкоштовний доступ до спортивних ресурсів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабка сторона: процедура вирішення конфліктних ситуацій, пов’язаних із сексуальним домаганням, дискримінацією за мовною ознакою/расою, булінгом носить швидше характер усного ситуативно вирішення

питання, ніж чітко окресленого формального алгоритму дій. Рекомендація: гаранту ОП звернутися до Відділу технічної підтримки протягом березня-квітня поточного 2-го семестру 2022-2023 н.р. та виокремити на сайті ХАІ підрозділ з послідовно розписаними діями на випадок конфлікту та зазначити контакти осіб, які відповідатимуть за допомогу у разі виникнення конфліктної ситуації.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Матеріально-технічна база ХАІ в цілому відповідає сучасним технічним вимогам для створення комфортного простору для продуктивної роботи усіх учасників освітнього процесу. Водночас, вважаємо, що визначення чіткого алгоритму дій у випадку конфліктної ситуації потребує доопрацювання. Виявлений недолік не є критичним та загалом не впливає на якість функціонування ОП. Вважаємо, що рівень відповідності критерію 7 - В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У ХАІ процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регламентується документами “Про розроблення та модернізацію освітніх програм (<https://t1p.de/l50m>); Про організацію освітнього процесу в ХАІ (<https://t1p.de/3lae>); Про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти» ХАІ (<https://t1p.de/tktq>); Про розроблення та модернізацію освітніх програм (<https://t1p.de/l50m>). Підставою для оновлення ОП можуть бути прийняття або зміна стандарту освітньої діяльності; - ініціатива і пропозиції гаранта ОП та/або НПП, які її реалізують; результати оцінювання якості; об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і/або інших ресурсних умов реалізації освітньої програми. Оновлення відображаються у відповідних структурних елементах ОП (навчальному плані, матрицях, робочих програмах навчальних дисциплін, програмах практик та ін.). Гарант ОП розповіла, що зазвичай зміни вносяться наприкінці навчального року, для того, щоб була можливість переформатувати робочу програму на наступний навчальний рік. На сайті оприлюднені навчальні плани на кожен новий навчальний рік (Короткий опис, структура і компоненти | ХАІ (khai.edu)). Як зазначили представники НПП і гарант ОП, останні зміни були внесені до фахових ОК “Англійська мова для ділового спілкування” та “Авіаційний переклад”, зокрема до останнього додався розділ “Вертольотобудування” за запитом потенційних стейкхолдерів.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти включені до складу робочої групи з розробки ОП. Моніторинг програми та її компонентів відбувається шляхом опитування студентів та працівників, роботодавців з метою оцінювання викладання, навчання та оцінювання, а також вихідної інформації відповідно до показника успішності. Так, восени поточного навчального року відбулося опитування здобувачів стосовно якості освітньої програми та організації освітнього процесу. Результати опитування оприлюднені на сайті кафедри (<https://k703.khai.edu/page25679829.html>), Університету та обговорювались на засіданні кафедри й зафіксовані у протоколі № 5 від 27.12.2022. Позиція здобувачів вищої освіти та роботодавців береться до уваги під час перегляду освітньої програми. Зокрема здобувачка Софія Гладка запропонувала Гаранту ОП спробувати практикувати переклад на новій платформі “MEMSOURCE” WITH A FREE ACCESS (Trados), на основі співпраці з Memsource Academic Edition (Great Britain), і платформа була долучена до практики перекладу. Представники студентського активу наголосили, що більше відповідають за дозвілля та розважальну програму для здобувачів, радше ніж долучаються до перегляду та оцінки ОП. Представників з здобувачів ОП “Прикладна лінгвістика” у складі студентського активу на даний момент немає.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

За свідченнями запрошених стейкхолдерів Глазкової Юлії, Лелюк Олени та Гальчун Вікторії комунікація з кафедрою 703 відбувається насамперед через Гаранта ОП В.Рижкову. Найпопулярнішою практикою діалогу вважається надання роботодавцями ОП своїх відгуків-рецензій на програму. Відгуки, зокрема, надано міжнародними

компаніями Wiser Brand; ТОВ МСП ІНТЕРНЕТШОП; Sigma SoftWare (<http://surl.li/evxtl>). Для постійної підтримки зв'язку з роботодавцями підписано угоди про співпрацю з Wiser Brand та ТОВ МСП ІНТЕРНЕТШОП (<https://k703.khai.edu/projects>). «Прикладна лінгвістика» залучає роботодавців до процесу періодичного перегляду освітньої програми, що зазвичай відбувається у формі надання консультацій щодо предметної галузі підготовки фахівців вузькогалузевого авіаційного перекладу. Унаслідок спілкування з потенційними роботодавцями, до фахового ОК «Авіаційний переклад» був доданий розділ про вертольотобудування. Оцінювання роботодавцями результатів реалізації ОП надходять у вигляді відгуків про проходження практики здобувачами ОП «ПЛ», а також у вигляді паперових рецензій.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У ЗВО є спеціальний Відділ сприяння працевлаштуванню студентів та працівників. (<https://khai.edu/ua/studentu/trudoustrojstvo/>) У довоєнний час у ЗВО та на ОП «Прикладна лінгвістика» зокрема, практикували організацію «Ярмарки вакансій», де були присутні потенційні роботодавці. Крім того, ЗВО підтримує зв'язки з міським відділом працевлаштування молоді, які, за словами В.Степаненка, в.о. керівника Відділу сприяння працевлаштуванню випускників та студентів, періодично приїжджали до університету у довоєнний період. Кар'єрний шлях у основному простежується на основі відгуків та звітів по роботі від роботодавців. У свою чергу кафедра прикладної лінгвістики проводить щорічні опитування випускників з питання працевлаштування (<https://k703.khai.edu/page25680260.html>), за результатами яких ОП «Прикладна лінгвістика» виокремлює наступні найпопулярніші сфери працевлаштування: переклад (перекладач, коректор у бюро перекладів, редактор у бюро перекладів); викладання (викладач англійської мови в освітньому закладі, педагог у дошкільному закладі, корпоративний викладач / консультант / коуч з іноземної мови, викладач англійської як другої мови (TESOL, TESL, TEFL, ESL)); IT-технології (працівник технічної підтримки в IT компанії, спеціаліст з локалізації ігор). Серед місць працевлаштувань кафедра виділяє Cloudwharf; Mercy Corps, international NGO; Gameloft, Soft Serve, Aztec Financial Services (Luxembourg) S.A., Upclick.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Згідно з відгуками роботодавців, випускників, здобувачів та оцінки Гаранта ОП, суттєві недоліки на програмі не простежуються. Освітній процес іде в ногу з часом та приймає виклики реальності: доступний синхронний, асинхронний формат навчання, присутня змішана та дистанційна форми навчання. У зв'язку з карантинними обмеженнями та воєнним станом, проходження практик дозволено як у очному, так і в дистанційному режимі. Викладання навчальних дисциплін забезпечене електронними навчальними курсами в корпоративній системі «Mentor» (LMS Moodle). У зв'язку з браком електроенергії та вимкненням світла, викладачі записують відео-лекції, щоб усі здобувачі могли прослухати матеріал. Існує практика щорічного оновлення ОП, що відображається у відповідній рубриці на сайті кафедри. (<http://surl.li/euhhi>). З метою покращення якості ОП здобувачів ознайомлено з можливістю врахування результатів неформальної освіти (хоча таких випадків на ОП ще не було), що зафіксовано в результатах опитування здобувачів ОП у п.7 <http://surl.li/evxzc>). Щорічні зрізи залишкових знань здобувачів також переведено в онлайн формат (<http://surl.li/evxyx>).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОП «Прикладна лінгвістика» проходить акредитацію уперше. З метою забезпечення якості вищої освіти під час організації освітнього процесу на ОП «Прикладна лінгвістика» беруться до уваги не лише відгуки та пропозиції її учасників та заінтересованих осіб (стейкхолдерів, НПП, здобувачів), але й університетська нормативна база: Положення про академічну доброчесність (<https://t1p.de/awh3>), Кодекс етичної поведінки в ХАІ (<https://t1p.de/pu8l>); Положення «Про комісію з питань академічної доброчесності» (<https://t1p.de/ynp6>); Положення про організацію освітнього процесу (<https://t1p.de/3lae>) та ін.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У ЗВО діє Положення про системне забезпечення якості освіти <http://surl.li/evucq>. Колектив кафедри прикладної лінгвістики та суміжних кафедр, які беруть участь у реалізації ОП систематично обговорюють потенційні вектори змін на програмі на засіданнях кафедри, Вчених радах. До уваги беруть питання або побажання, отримані внаслідок опитувань здобувачів чи їхніх усних пропозицій. Онлайн-опитування здобувачів ОП «Прикладна лінгвістика» проводяться тут (<http://surl.li/evxzc>). У ЗВО та на ОП «Прикладна лінгвістика» зокрема, сформована культура якості,

оскільки ОП формується не абстрактно, а відштовхуючись від позицій заінтересованих осіб, політики ЗВО, загальнонаціональних обставин.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильні сторони: на ОП є позитивна практика підтримки зв'язку з роботодавцями, одержання відгуків про ОП та укладання угод про співпрацю; завдяки опитуванням та безпосередньому спілкуванню зі здобувачами, до ОП вносяться зміни, думки та ідеї здобувачів беруться до уваги.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабка сторона: на ОП відсутня практика залучення студентського самоврядування до перегляду та моніторингу ОП. Рекомендація: з метою посилення впливу студентської профспілки на вдосконалення ОП "Прикладна лінгвістика" пропонуємо гаранту на засіданні кафедри розглянути кандидатури та при черговому перегляді складу студентської профспілки внести пропозиції щодо введення до її складу здобувачів ОП "Прикладна лінгвістика"; систематично долучати делегата студентського активу до перегляду ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Загалом вимоги критерію дотримано, що було встановлено за результатами аналізу ОП, нормативної бази Університету та під час проведення дистанційної експертизи. Зазначений недолік не є критичним та загалом не впливає на якість освітньої програми. ЕГ оцінює відповідність ОП Критерію 8 на рівні В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЗВО визначив чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, які є доступними для учасників та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються Статутом ЗВО (<https://t1p.de/9h5k>); Колективним договором (<https://t1p.de/xdjn>); Кодексом етичної поведінки в ХАІ (<https://t1p.de/pu8l>); Положенням про організацію освітнього процесу» (Редакція 3) (<https://t1p.de/3lae>) та контрактом здобувача вищої освіти. Усі нормативні документи є у відкритому доступі на сайті ХАІ. Під час процедури укладання контракту для контрактної форми навчання перед підписання контракту кожен здобувач уважно ознайомлюється з його змістом.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

У ЗВО є окрема рубрика на сайті куди можна надсилати відгуки та побажання до ОП. (<https://khai.edu/ua/education/osvitni-programi-i-komponenti/gromadske-obgovorennya/>), втім, на жаль, до переліку адрес не включено адресу ОП "Прикладна лінгвістика". На сайті ОП розміщене вікно для завантаження відгуків роботодавців. Відгуки роботодавців та здобувачів освіти | ХАІ (khai.edu).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та

компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті можна ознайомитися із загальним профілем ОП, її метою, програмними компетентностями, академічною мобільністю, грантовими програмами, системою оцінювання (<https://khai.edu/ua/education/osvitni-programi-i-komponenti/osvitni-programi-bakalavriv/filologiya/>, <https://khai.edu/ua/education/osvitni-programi-i-komponenti/osvitni-programi-bakalavriv/filologiya/programni-kompetentnosti76/>), з програмними результатами навчання (<https://khai.edu/ua/education/osvitni-programi-i-komponenti/osvitni-programi-bakalavriv/filologiya/programni-rezultati-navchannya76/>), а також навчальними планами та силабусами (<https://khai.edu/ua/education/osvitni-programi-i-komponenti/osvitni-programi-bakalavriv/filologiya/korotkij-opis-struktura-i-komponenti61/>). Додаткову та детальну інформацію здобувачі можуть отримувати і в системі “Mentor”, коли отримують корпоративний доступ після зарахування.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильна сторона: ЗВО своєчасно забезпечує публічною інформацією на своєму офіційному веб-сайті про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабка сторона: на офіційному веб-сайті у рубриці “Громадське обговорення освітніх програм і компонентів” не вказано адресу, на яку можна надсилати відгуки та пропозиції щодо ОП “Прикладна лінгвістика”. Рекомендація: гаранту ОП звернутися до Відділу технічного забезпечення протягом березня-квітня поточного 2-го семестру 2022-2023 н.р. та додати у рубриці “Громадське обговорення освітніх програм і компонентів” електронну адресу або покликання для ОП “Прикладна лінгвістика” для надсилання відгуків та пропозицій.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Загалом вимоги критерію дотримано, що було встановлено під час ознайомлення із публічною інформацією ЗВО на сайті. Зазначений недолік не є критичним та загалом не впливає на якість освітньої програми. ЕГ вважає, що ОП відповідає критерію 9 на рівні B.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад’юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад’юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики

аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Комарницька Оксана Іванівна

Члени експертної групи

Висоцька Тетяна Миколаївна
Кобута Катерина Степанівна